

Діти

Василь Стефаник

Поклав граблі коло себе, сів потім на межу, закурив люльку, та й гадка гадку пошибала. А далі говорив на четверо гонів заголосно.

— Най я трошки спочину супокоем, бо лиш дома вкажуси, та й зараз дідові роботу найдуть. Таки невістка, коби здорова, круть, верть та зараз запіворить: "Та-бо ви не сидіть..."

— А то господь, що над нами, видить, що я лиш ногами перебираю. А руки, аді, як згребло, а вже-м місяць неголений, а до церкви вже-м дорогу загубив. У чім піду, коли все з плечей забрали?

По межі, по межі та й дідів голос цілим полем вандрував, та й усі оберталися в сторону за дідом. А він скаржився, не переставав:

— Ой, сьогодні такі діти. Але мене ще, богу декувати, з памнеті не вікинуло, я ще знаю, яку бесіду у нотаря мали-м. Сухенький був панок, з борідков, та й він так роз'єзував синові. Дідові, каже, допоки єго живота, то має єму бути єго постіль, він має спати, він має вілежуватиси, аби і до схід сонця. А вже як, каже, єго на лаву покладете та землев припорпаєте, то ти тогди з лави на дідову постіль перебирайси. А бабі, каже, має бути бабина піч, вона най си вігріває, най си богу молить, а як вже ї обмиєте та й руки навхрест складете, та тогди най невістка вже лізе на піч, бо вона її.

Осінній вітер грався сивим волоссям дідовим.

— Але коби нотар десь вечером подививси до хати. Син на постелі, невістка на печі, а я з старов на землі, на солімці валеемоси. А це ж по правді, а де бог є? У цих людей вже нема бога, ой, нема...

Ще й головою казав, що нема бога у молодих людей.

— Здыхайте, старі, бо вам шкода лижки страви. Молочко поїдають, сирець поїдають, а ми, як щенета, на них дивимоси. А я їм коровку дав, овечки дав, плуг дав, усе дав. Як люди дають, та так і я дав. А сьогодні вони вповідають, що ви старенькі, слабенькі та в'їжете маленько. Отак нам уповідають наші діти. Голос дідів дрогонув, та й дід урвав бесіду.

— Та й поховають нас, як псів, бігме, чобота на ногу не покладуть...

Громада бузьків упала на очерет і злопотіла крильми над дідом, аж спудився. В теплі краї збиралися відлітати.

— Ого, вже осінь. Отак, отак та й Різдво не забавиться...

— Але яке воно розумне, хоть птаха, лиш що не говорить. Єму зле, і воно собі шукає ліпшого. Взимі нема жеби, та й студінь. А воно знає наперед. Не так, як чоловік, що мус свої три дні на місці коротати.

Встав з межі, сховав люльку, взяв граблі та пустився додому. Ще кілька разів обертався за бузьками. Та й станув.

— Ба, хто би мені, добрий, сказав, ци я ще з бабов дочикаю, аби їх назад видіти, як

повернуться? Відай, вже котресь із нас бриздне, відай, уже бузьків не будемо видіти.